

قرآن یا انجیل کدام یک حضرت عیسی (ع) را مقدس می‌دانند؟

کلمه مسیح به قدرت سیاسی؛ اجتماعی مسیح اشاره دارد و در فرهنگ یهودیان، «مسیح» یعنی کسی که برای بدست گرفتن قدرت اجتماعی آماده شده و این لفظ برای طالوت، داود و حضرت سلیمان (ع) نیز بکار رفته است و در معنای لغوی یعنی کسی که با روغن مقدس، تعمید یافته است؛ و داستان آن از این قرار است که...

کلمه مسیح به قدرت سیاسی؛ اجتماعی مسیح اشاره دارد و در فرهنگ یهودیان، «مسیح» یعنی کسی که برای بدست گرفتن قدرت اجتماعی آماده شده و این لفظ برای طالوت، داود و حضرت سلیمان (ع) نیز بکار رفته است و در معنای لغوی یعنی کسی که با روغن مقدس، تعمید یافته است؛ و داستان آن از این قرار است که... این روزها مسیحیان جهان هم به دلیل آغاز سال نو میلادی و هم به دلیل سالروز میلاد حضرت مسیح (ع) در جشن و سرور به سر می‌برند.

به گزارش «171#&»؛ تابناک، آغاز سال جدید میلادی و تولد حضرت عیسی بن مریم (ع) فرصت مناسبی است تا نگاه متفاوت قرآن کریم و انجیل به شخصیت و جایگاه حضرت عیسی و مادر مقدسش حضرت مریم (س) را بررسی کنیم.

آنچه در پی می‌آید حاصل گفت‌وگوی مرکز خبر حوزه، با حجت‌الاسلام والمسلمین رضوی محقق و پژوهشگر حوزوی در عرصه ادیان و مذاهب پیرامون نگاه دو کتاب آسمانی به این پیامبر عظیم الشان است.

* تولد عیسی از منظر انجیل و قرآن

مکان تولد

تصویری که اناجیل به ما می‌دهند با تصویری که قرآن به ما می‌دهد متفاوت است، داستان انجیل این‌گونه است که «171#&» حضرت مریم به همراه شوهر یا نامزدش یوسف نجار برای شرکت در سرشماری به جنوب فلسطین یعنی بیت اللحم می‌روند؛ در بیت اللحم [1] بخاطر شلوغی جایی را پیدا نمی‌کنند و مجبور می‌شوند در یک آغولی شب را به صبح برسانند که در همان شب، عیسی به دنیا می‌آید، یعنی محل تولد ایشان آغول گوسفندان و جایی بوده است که حیوانات را نگه می‌داشتند و دو نفر هم حضور داشته‌اند؛ یکی یوسف نجار و دیگری مریم؛ در حالی که قرآن محل تولد را مکان شرقی معرفی می‌کند «171#&»؛ وَادَّكُرُ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ اتَّيَدَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا [2]. کسی هم همراه مریم نبوده است و نگاه قرآن به مکان تولد و وقایع میلاد آن حضرت با کمال احترام و حفظ حرمت پیامبر الهی است در حالی که در انجیل تحریف شده، این وقایع به صورتی نقل شده که از ساحت مقدس انبیای الهی به دور است.

* جشن کریسمس سابقه تاریخی ندارد

در مورد زمان تولد هم تاریخ‌های مختلفی گفته شده است؛ خود مسیحیان با محاسبه‌ای که ما می‌کنیم معتقدند حضرت مسیح، چهار سال قبل از تاریخ میلادی که اکنون برای او معین کرده‌اند به دنیا آمده است و این تاریخ میلادی دقیق نیست، زیرا تاریخ میلادی را ششصد سال بعد از میلاد مسیح به عنوان تاریخ میلادی قرار دادند لذا در محاسبه اشتباه کرده‌اند و اگر بخواهیم تاریخ دقیق میلادی را محاسبه کنیم الان در سال 2014 باید باشیم و چهار سال با تاریخ کنونی اختلاف است؛ در مورد فصل هم اطلاع دقیقی در دست نیست و اینکه مسیحیان زمستان و کریسمس را به عنوان زمان تولد مسیح جشن می‌گیرند دقیق نیست و به احتمال زیاد این را از «171#&» میترا پرستان گرفته‌اند؛ گفتنی این امر ضروری است که جشن‌های کریسمس از قرن چهاردهم به بعد متداول شده است و جشن‌هایی به نام جشن کریسمس [3] تا قبل از این قرن نداشته ایم.

چگونگی تولد:

در مورد چگونگی تولد، اختلافی بین قرآن و اناجیل وجود دارد، اناجیل می‌گویند: وقتی عیسی مسیح در آن آغول گوسفندان که عیسی به دنیا آمد، فرشتگان، چوپان‌هایی که در اطراف آن منطقه بودند را خبر کردند که بیائید در اینجا نوزاد مبارکی به دنیا آمد است و مجوسی‌هایی که از شرق به آن منطقه آمده بودند به دنبال یک ستاره که در محل تولد، طلوع کرده بود به آن منطقه رفته بودند؛ و وقتی هم که مردم به آنجا آمدند، همگان فکر می‌کردند که عیسی فرزند مریم و یوسف است و طبق گزارش اناجیل، هیچ کس اطلاع نداشت که حضرت عیسی پدر ندارد.

اما از منظر اسلام اینگونه نیست و اسلام، نامی از یوسف نجار نمی‌برد و بیان می‌کند که در محل تولد حضرت عیسی فقط حضرت مریم (س) هست و وقتی که به واسطه روح القدس به این فرزند آبستن می‌شوند در ابتدا خیلی ناراحت می‌شوند، ولی خدا در این

خصوص و برای تسلی دل حضرت مریم می‌فرماید که این امر الهی است.

همگان از تولد عیسی تعجب می‌کنند و به او تهمت می‌زنند و حضرت عیسی بخاطر رفع این تهمت در گهواره سخن می‌گوید و مسئله تولد عیسی به سرعت در بین بنی اسرائیل می‌پیچد:

«#؛ فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا (27) يَا أختَ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَ مَا كَانَتْ أُمُّكَ بَغِيًّا (28) فَأُشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نَكَلِمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا (29) قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَ جَعَلَنِي نَبِيًّا (30) وَ جَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَ أَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَ الزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا (31) وَ بَرًّا بِوَالِدَتِي وَ لَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا (32)» [4]

حتی در انجیل «#؛ متی» اولین مطلبی که در این خصوص آورده است، نسب نامه عیسی (ع) است و در حقیقت نام اجداد یوسف نجار را می‌شمارد و در واقع ایشان را فرزند یوسف نجار معرفی می‌کند.

* جایگاه مادر حضرت عیسی(ع)

در این مورد بین قرآن و اناجیل اختلاف است؛ بطوری که حضرت مریم در قرآن، شخص پاک و پاکیزه و معصوم و دارای علو درجه یاد می‌شود؛ مثلاً در قرآن آمده:

«#؛ وَ إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَ طَهَّرَكِ وَ اصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ» [5] یا در آیه‌ای او را «#؛ صدیقه» معرفی می‌کند «#؛ وَ أُمُّهُ صِدِّيقَةٌ» [6]

اما در اناجیل، مریم را یک زن عادی معرفی می‌کند و تنها امتیاز او این است که فرزندی به دنیا می‌آورد که بعدها «#؛ فرزند خدا» نامیده شد و مسیحیت بعد از قرن‌ها متوجه این مطلب شدند که باید جایگاه مریم را بالا ببرند تا اینکه در قرن گذشته کلیسا اعلام کرد که بر ما الهام شده مریم هم مانند عیسی به آسمانها رفته است. این تفکرات دقیقاً بر عکس نظر قرآن کریم است، زیرا قرآن کریم چهره‌ای عالی از حضرت مریم (س) معرفی کرده است و او را بانویی عابده و دارای کرامات معنوی بسیار دانسته است.

* اسامی و القاب

برای حضرت عیسی؛ القاب متفاوتی؛ در مسیحیت گفته شده است؛ که خیلی از این اسم‌ها ساختگی است و واقعیت ندارد؛ ولی اسامی معروف ایشان در بین مسیحیت عبارتند از: «#؛ عیسی» که در اصل «#؛ یشوع» بوده به معنی «#؛ نجات دهنده» و یهودیان آن را «#؛ یسوس» می‌خواندند و در عربی هم «#؛ عیسی» می‌گویند و اسامی دیگری هم برای ایشان گفته‌اند مانند؛ بنده خدا؛ منجی؛ راه؛ حقیقت، شبان؛ نیکو؛ کلمه خدا؛ زندگی و... اما در قرآن تنها دو نام برای ایشان آمده است یکی «#؛ عیسی» که 23 بار در قرآن آمده است و دیگری «#؛ مسیح» که 9 بار در قرآن ذکر شده است.

در قرآن آمده است:

«#؛ إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ» [7]

که هم نام «#؛ مسیح» و هم نام «#؛ عیسی بن مریم» در آن آمده است و جالب است که همواره «#؛ عیسی بن مریم» گفته است.

* مسیح برای تشکیل حکومت آمده بود

کلمه مسیح به قدرت سیاسی؛ اجتماعی مسیح اشاره دارد و در فرهنگ یهودیان، «#؛ مسیح» یعنی کسی که برای بدست گرفتن قدرت اجتماعی آماده شده و این لفظ برای طالوت، داود و حضرت سلیمان (ع) نیز بکار رفته است و در معنای لغوی یعنی کسی که با روغن مقدس، تعمید یافته است؛ و داستان آن از این قرار است که: وقتی خواستند «#؛ طالوت» را به عنوان حاکم برای یهودیان انتخاب کنند؛ سموئیل نبی ایشان را با روغن مقدس تعمید داد و بعد از ایشان داود را و غسل تعمید دادند، پس تعمید دادن با روغن مقدس برای بدست گرفتن قدرت است؛ حضرت عیسی هم اگر مسیح نامیده می‌شود چون ایشان برای ایجاد حکومت اقدام کرده است.

متأسفانه مسیحیان برای رسیدن به اهداف شوم خود از ایشان چهره‌ای معرفی می‌شود که گویا ایشان با حکومت و کارهای اجتماعی کاری نداشت و فردی گوشه گیر و منزوی بود! در حالیکه حضرت مسیح هم مثل سایر انبیاء الهی می‌خواستند احکام الهی را اجرا کنند و لفظ «#171; مسیح» اشاره به این دارد که آن حضرت هم می‌خواستند حکومتی برقرار کند و اتفاقاً این مبارزه را هم شروع کردند و اولین درگیری ایشان با کاهنان معبد حضرت سلیمان بود، حکومت داخلی یهودی‌ها را بزرگان بنی اسرائیل به عهده داشتند و آن حضرت با کاهنان درگیر می‌شوند که چرا احکام شریعت را خوب اجرا نمی‌کنند.

* مسیح پیش از بعثت

در قرآن درباره دوره قبل از بعثت ایشان مطلب خاصی نداریم؛ و مهمترین مطلبی که درباره این دوره گفته شده است، مسئله سخن گفتن در گهواره است که ایشان در گهواره سخن می‌گویند و خودش را بنده خدا معرفی می‌کند بیش از این درباره دوره کودکی ایشان به طور صریح مطلبی نداریم و از اناجیل هم گزارش دقیق و واضحی درباره کودکی ایشان به ما نرسیده است.

* دوران بعثت

اما وقتی ایشان به بعثت می‌رسند قرآن چهره‌های از اعمال و تکالیف ایشان معرفی می‌کند که ایشان چه کارهایی را انجام می‌دادند و چه تعالیمی داشته‌اند؛ اولین کارهایی که قرآن از ایشان خبر می‌دهد، معجزاتی است که از ایشان سر زده است مانند شفای بیماران؛ شفای کور مادر زاد؛ شفای کسی که مبتلا به پیسی شده است؛ زنده کردن مردگان؛ ساختن پرنده از گل و دمیدن روح در او به اذن الهی و تاکید هم می‌شود که همه این‌ها به اذن الهی است در سوره مائده آیه 110 می‌فرماید:

#171; اِنَّ يٰۤاِيسٰى ابْنَ مَرْيَمَ اَدْكُرْ نِعْمَتِيْ عَلَيْكَ وَاٰلِ دِيْكَ اِذْ اٰتٰتَكَ رُوْحَ الْقُدُسِ تَكْلِمُ النَّاسِ فِى الْمَهْدِ وَ كَهْلًا وَاِذْ عَلَّمْنَاكَ الْكِتٰبَ وَ الْحِكْمَةَ وَ التَّوْرٰةَ وَ الْاِنْجِيْلَ وَاِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّيْنِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ يٰۤاٰتِيْ فَيُفْتَحُ فِيْهَا فَيُطَبَّرُ طَيْرًا يٰۤاٰتِي وَاِذْ تَبْرِئُ الْاَكْمَهَ وَ الْاَبْرَصَ يٰۤاٰتِي وَاِذْ تُخْرَجُ الْمَوْتٰى يٰۤاٰتِي وَاِذْ كَفَعْتَ بَنِيْ اِسْرٰٓئِيْلَ عَنْكَ اِذْ جٰنَّتْهُمْ بِالْبَيْتَاتِ فَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْهُمْ اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ [8]

که اکثر معجزات مسیح در این آیه آمده است و در اناجیل هم به این معجزات اشاره شده است بجز سخن گفتن در گهواره و ساختن پرنده که این دو را در اناجیل نداریم؛ اما تعجب اینجاست که در انجیل یوحنا اولین معجزه ایشان را ساختن شراب می‌داند. [9]

* نماز و عبادت

در اوصاف ایشان نماز و عبادت ذکر شده است که #171; وَ جَعَلْنَا مُبٰرَكًا اٰیٰنًا مَا كُنْتُ وَاَوْصٰنِيْ بِالصَّلٰةِ وَ الزَّكٰوةِ مَا دُمْتُ حَيًّا [10] تصریحاً به نماز و زکات اشاره می‌کند که ایشان از عابدان و زاهدان بوده‌اند و هیچ گاه شریعت را کنار نگذاشته‌اند.

تناقض گویی که مسیحیت دچار آن می‌باشد این است که چرا مسیحیان به شریعت عمل نمی‌کنند و باید به این سؤال جواب دهند که چطور بود که حضرت عیسی (ع) اعمال عبادی اش را انجام می‌داد، ولی مسیحیان از عیسی تبعیت نمی‌کنند؛ از منظر قرآن، ایشان شریعت داشته و خودش هم به شریعت عمل می‌کرده است و دیگران را هم دعوت به آن شریعت کرده است و از نظر اخلاقی هم ایشان بسیار انسان نیکوکاری بوده‌اند #171; وَ بَرًّا بِوَالِدَتِيْ وَ لَمْ يَجْعَلْنِيْ جَبَّارًا شَقِيًّا [11] خدا به من وصیت کرده است که به مادرم نیکی کنم و جبار و شقی نباشم، برخلاف انجیل یوحنا که چهره‌ای پرخاشگر نسبت به مادر از ایشان نشان می‌دهد در همان انجیل یوحنا در #171; داستان شراب» وقتی مادرش به او می‌گوید، شراب ندارم، عیسی می‌گوید: #171; اٰی زَن مَّرَا بَا تُو چَكَار اَسْتُ [12] و یک حالت پرخاشگری دارد بر خلاف قرآن که او را نسبت به مادر بسیار نیکو کار می‌شمارد و همچنین چهره عیسی در قرآن به عنوان شخصی مبارک مطرح می‌شود که #171; وَ جَعَلْنَا مُبٰرَكًا [13] و انسانی صالح معرفی می‌گردد #171; وَ زَكَرِيَّا وَ يَحْيٰى وَ عِيسٰى وَ اِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ [14] و اینها همه نشان می‌دهد که اسلام چه چهره‌ای از مسیح معرفی می‌کند و اناجیل سعی می‌کنند که عیسی را از آن مقام بلند بکاهند .

* مناظره حضرت رضا(ع) با دانشمند مسیحی

مسیحیت، حضرت عیسی را به عنوان پسر یکی از اقانیم سه گانه [15] معرفی می‌کنند و در مناظره‌ای که امام رضا(ع) با یکی از مسیحیان داشتند، حضرت خطاب به ایشان می‌گویند که حضرت عیسی اشکال بزرگی داشت و آن هم این بود که اصلاً عبادت نمی‌کرد. آن عالم مسیحی ناراحت می‌شود و می‌گوید: #171; خیر ایشان شب و روز نماز می‌خواند» و بر صحبت خود نیز خیلی تاکید می‌کند در این وقت حضرت می‌فرمایند این مطلب که ایشان اهل عبادت بوده‌اند دلیل بر این مطلب است که ایشان خدا نیست و بنده خدا بوده‌اند. [16] و این همه تاکید در اناجیل بر عبادت کردن ایشان دلیل بر همین مطلب است و قرآن هم او را به عنوان یک

* تعالیم مسیح

قرآن بر دو نکته تاکید می‌کند یکی اینکه حضرت عیسی تایید کننده تورات بوده است « مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ؛ و این مطلب در اناجیل هم آمده است که « من نیامده ام که تورات را نسخ کنم بلکه آمده ام آن را کامل کنم. حضرت عیسی(ع) خود شریعت داشته و تکمیل کننده شریعت موسی بوده است و در ادامه همین آیه جنبه بشیر بودن ایشان را مطرح می‌کند که بشارت دهنده به رسالت حضرت محمد(ص) است « وَ مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنَ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ» [18] در اناجیل، نکته دوم را نگفته‌اند مگر انجیل « برنابا» که بشارت دادن را آورده است و مسیحیان آن انجیل را قبول دارند.

* سرنوشت مسیح:

در مورد سرنوشت مسیح همه اناجیل، گزارش تقریباً واحدی دارند که بر اساس آن؛ بزرگان معبد سلیمان جمع شدند و توطئه‌ای چیدند و حضرت را دستگیر کردند و تحویل حاکم رومی دادند و حاکم رومی هم ابتدا نمی‌خواست ایشان را اعدام کند و در آخر تحت فشار یهودیان ایشان را به مکان اعدام مجرمین بردند و در کنار دو نفر دیگر ایشان را به صلیب کشیدند، حضرت هم در آنجا جان داد و ایشان را در قبری گذاشتند و بعد از مدتی دیدند در قبر نیست و از میان مردگان بر خواسته است و به آسمان رفته است؛ ولی قرآن این مطلب را قبول ندارد [19] و تصریح می‌کند که حضرت مسیح زنده است و او را به صلیب نکشیده‌اند، بلکه فردی را اشتباهی که مجرم هم بود به صلیب کشیدند. در برخی متون دیگر اسلامی آمده است که آن حضرت هنگام ظهور حضرت مهدی (عج) به زمین بازخواهند گشت.

* حواریون:

حواریون، استمرار دهندگان نهضت مسیح هستند و در اناجیل اربعة در بخش « اعمال رسولان» به حواریون پرداخته است.

قرآن حواریون را انسانهایی پاکیزه، مومن و خوش قلب معرفی می‌کند [20] و چهره وجهی از ایشان بیان می‌کند و وصی حضرت عیسی هم از بین آنها بوده‌اند، اما در اناجیل اینگونه نیست بلکه چهره‌های نامناسب و زشتی از آنان معرفی می‌کند که ایشان افرادی کم فهم و سست دل و بی ایمان بوده‌اند و خیلی در اجتماع تاثیر گذار نبوده‌اند [21]؛ بر خلاف اسلام که ایشان را مومن و وارسته می‌داند.

اناجیل اربعة چهره‌ای از مسیح معرفی می‌کند که هرچند گزارش کاملی هم نمی‌دهد ولی با وجود همه اینها آن چهره‌ای که اناجیل از ایشان ترسیم می‌کنند غیر از آن چهره‌ای است که مسیحیان به آن توجه دارند.

حضرت عیسی آمده بود تا قوانین شریعت و الهی را اجرا بکند و نیامده بود تنها خودش و چند نفر را نجات بدهد، آن حضرت اهل کوشش و جهاد بودند؛ در « لوقا» باب 12 آیه 49 تا 53 آمده است « من آمده ام تا آتشی در زمین بیا افروزم پس آن چه می‌خواهم الان در گرفته است» پس معلوم می‌شود که حضرت عیسی(ع) برای مبارزه آمده است و حتی یارانش را دعوت می‌کند تا شمشیر و ادوات جنگی تهیه کند تا بتواند مبارزه کنند و کسی که شمشیر ندارد جامه خود را فروخته و آن را بخرد» لوقا باب 32 آیه 7

این که نسبت به مسیح می‌گویند: به سیاست کاری نداشته است اینگونه نبوده است بلکه مستقیماً به پادشاه حمله می‌کند، مسیحیان می‌گویند که آن حضرت سکولار بود اصلاً اینگونه نیست، ایشان فردی سیاسی و مبارز و قوی بوده است و سیاست او عین دیانت او و دیانت او عین سیاست او بوده است.

پی‌نوشت‌ها:

[1] - بیت اللحم یکی از شهرهای ایالت ناصره در فلسطین امروزی می‌باشد .

[2] - مریم: 16

و در این کتاب از مریم یاد کن، آنگاه که از کسان خود، در مکانی شرقی به کناری شتافت.

[3] - کریسمس (به انگلیسی: Christmas) (به فرانسوی: Nol) روزی است که برپایه گاهشماری مسیحیان زادروز عیسی دانسته می‌شود و بزرگترین جشن مسیحیان جهان می‌باشد. مسیحیان این روز را با آیینهای ویژه برگزار می‌کنند. برای نمونه درخت کریسمس را می‌آرایند و شخصیتی به نام بابانوئل در این روز پیشکشهایی به مردم می‌دهد. بیشتر مسیحیان این جشن را در ۲۵ دسامبر برگزار می‌کنند.

سرچشمه این جشن را در مهرپرستی - که کیش رومیان پیش از گرویدن به مسیحیت بود - می‌دانند.

منبع: محمد بهشتی، فرهنگ صبا / ویکی‌پدیای انگلیسی، نسخه ۲۲ دسامبر ۲۰۰۶

[4] - مریم آیات 27-32

(مریم) در حالی که او را در آغوش گرفته بود، نزد قومش آورد؛ گفتند: ««ای مریم! کار بسیار عجیب و بدی انجام دادی! (27) ای خواهر هارون! نه پدرت مرد بدی بود، و نه مادرت زن بد کارها (28) (مریم) به او اشاره کرد؛ گفتند: ««گونه با کودکی که در گاهواره است سخن، بگوییم؟! (29) (ناگهان عیسی زبان به سخن،) گشود و گفت: ««من بنده خدایم؛ او کتاب (آسمانی) به من داده؛ و مرا پیامبر! قرار داده است! (30) و مرا - هر جا که باشم - وجودی پربرکت قرار داده؛ و تا زمانی که زنده‌ام، مرا به نماز و زکات توصیه کرده است! (31) و مرا نسبت به مادرم نیکوکار قرار داده؛ و جبار و شقی قرار نداده است! (32)

[5] - (3) آل عمران: 42

و [یاد کن] هنگامی را که فرشتگان گفتند: ««ای مریم، خداوند تو را برگزیده و پاک ساخته و تو را بر زنان جهان برتری داده است.»

[6] - المائدة: 75

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ انظُرْ كَيْفَ تَبَيَّنَ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ انظُرْ أَتَى يُؤْفِكُونَ

مسیح، پسر مریم جز پیامبری نبود که پیش از او [نیز] پیامبرانی آمده بودند؛ و مادرش زنی بسیار راستگو بود. هر دو غذا می‌خوردند. بنگر چگونه آیات [خود] را برای آنان توضیح می‌دهیم؛ سپس بین چگونه [از حقیقت] دور می‌افتند

[7] - آل عمران: 45

[یاد کن] هنگامی [را] که فرشتگان گفتند: ««ای مریم، خداوند تو را به کلمه‌ای از جانب خود، که نامش مسیح، عیسی بن مریم است مژده می‌دهد، در حالی که [او] در دنیا و آخرت آبرومند و از مقربان [درگاه خدا] است.»

[8] - المائدة: 110

[یاد کن] هنگامی را که خدا فرمود: ««ای عیسی پسر مریم، نعمت مرا بر خود و بر مادرت به یاد آور، آنگاه که تو را به روح القدس تأیید کردم که در گهواره [به اعجاز] و در میانسالی [به وحی] با مردم سخن گفتی؛ و آنگاه که تو را کتاب و حکمت و تورات و انجیل آموختم؛ و آنگاه که به اذن من، از گل، [چیزی] به شکل پرند می‌ساختی، پس در آن می‌دمیدی، و به اذن من پرند می‌شد، و کور مادرزاد و پیس را به اذن من شفا می‌دادی؛ و آنگاه که مردگان را به اذن من [زنده از قبر] بیرون می‌آوردی؛ و آنگاه که [آسیب] بنی‌اسرائیل را - هنگامی که برای آنان حجت‌های آشکار آورده بودی - از تو باز داشتم. پس کسانی از آنان که کافر شده بودند گفتند: این [ها چیزی] جز افسونی آشکار نیست.

[9] - انجیل یوحنا باب دوم

و در روز سیم در قانای جلیل عروسی بود و مادر عیسی در آنجا بود و عیسی و شاگردانش را نیز به عروسی دعوت کردند و چون شراب تمام شد مادر عیسی بدو گفت شراب ندارند عیسی به وی گفت ای زن مرا با تو چه کار است ساعت من هنوز نرسیده است مادرش به نوکران گفت هر چه به شما گوید بکنید و در آنجا شش قدح سنگی بر حسب تطهیر یهود نهاده بودند که هر یک گنجایش دو یا سه کیل داشت عیسی بدیشان گفت قدحها را از آب پر کنید و آنها را لبریز کردند پس بدیشان گفت الآن بردارید و به نزد رئیس مجلس

ببرید پس بردند و چون رئیس مجلس آن آب را که شراب گردیده بود بچشید و ندانست که از کجا است لیکن نوکرانی که آب را کشیده بودند می‌دانستند رئیس مجلس داماد را مخاطب ساخته بدو گفت هر کسی شراب خوب را اول می‌آورد و چون مست شدند بدتر از آن لیکن تو شراب خوب را تا حال نگاه داشتیو این ابتدای معجزاتیست که از عیسی در قانای جلیل صادر گشت و جلال خود را ظاهر کرد و شاگردانش به او ایمان آوردند

[10] - مریم: 31

و هر جا که باشم مرا با برکت ساخته، و تا زنده‌ام به نماز و زکات سفارش کرده است،

[11] - مریم: 32

[12] - انجیل یوحنا باب دوم

[13] - مریم: 31

[14] - (6) الأنعام: 85

وَ زَكْرِيَّا وَ يَحْيَى وَ عِيسَى وَ إِبْرَاهِيمَ كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ (85)

[15] - آشنایی با ادیان بزرگ حسین توفیقی؛ ص 150

از آنجا که مسیحیان معتقدند روح القدس پیوسته کلیسا را ارشاد می‌کند، آنان از روی ایمان خود می‌گویند که فهمیدن راز تثلیث پیوسته به کمک پاپها، شوراها، اندیشمندان و عارفان، به رشد و پیشرفت خود ادامه خواهد داد. نخستین شوراها کلیسای اعلام کردند که خدا یکتا، ولی دارای سه اقلوم است. کلمه اقلوم از ریشه یونانی و به معنای راه وجود است. بر این اساس، اقلوم سه گانه سه راه یا سه حالت برای وجود خدا و عمل اوست. نویسندگان مسیحی عرب زبان برای رساندن مفهوم تثلیث، از واژه یونانی الاصل «اقلوم» و از کلمه «صفت» (به معنای مظهر) استفاده کرده‌اند. معادل لاتینی کلمه «اقلوم» (به معنای نقاب) است.

[16] - مجموعه آثار استاد شهید مطهری ج 5 119

در مجلس مباحثه‌ای که مأمون برای علمای مذاهب و ادیان تشکیل داده بود و حضرت رضا (ع) نماینده مسلمانان بود، بین حضرت رضا و عالم مسیحی درباره الوهیت یا عبودیت عیسی (ع) بحث درگرفت. عالم مسیحی برای عیسی مقام الوهیت و فوق بشری قائل بود. حضرت رضا (ع) فرمود: «عیسی مسیح همه چیزش خوب بود جز یک چیز و آن این که بر خلاف سایر پیامبران به عبادت علاقه‌ای نداشت!» عالم مسیحی گفت: «از تو اینچنین سخن عجیب است، او از همه مردم عابدتر بود». همینکه حضرت رضا اعتراف عبادت عیسی را از عالم مسیحی گرفت، فرمود: «عیسی چه کسی را عبادت می‌کرد؟» آیا عبادت دلیل عبودیت نیست؟ آیا عبودیت دلیل عدم الوهیت نیست؟

[17] - مائده: 75

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ

[18] - صف: 6

وَ إِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَ مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ (6)

(61) الصف: 6

و هنگامی را که عیسی پسر مریم گفت: «ای فرزندان اسرائیل، من فرستاده خدا به سوی شما هستم. تورات را که پیش از من بوده تصدیق می‌کنم و به فرستاده‌ای که پس از من می‌آید و نام او «احمد» است بشارت‌گرم.» پس وقتی برای آنان دلایل روشن آورد، گفتند: «این سحری آشکار است.»

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا (157)

و گفته ایشان که: «ما مسیح، عیسی بن مریم، پیامبر خدا را کشتیم»، و حال آنکه آنان او را نکشتند و مصلوبش نکردند، لیکن امر بر آنان مشتبه شد؛ و کسانی که در باره او اختلاف کردند، قطعاً در مورد آن دچار شک شده‌اند و هیچ علمی بدان ندارند، جز آنکه از گمان پیروی می‌کنند، و یقیناً او را نکشتند.

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَى مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ (52) رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَ اتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ (53)

چون عیسی از آنان احساس کفر کرد، گفت: «یاران من در راه خدا چه کسانی؟» حواریون گفتند: «ما یاران [دین] خداییم، به خدا ایمان آورده‌ایم؛ و گواه باش که ما تسلیم [او] هستیم. پروردگارا، به آنچه نازل کردی گرویدیم و فرستاده [ات] را پیروی کردیم؛ پس ما را در زمره گواهان بنویس.